

Ihan hullua

Jos sattui kävelemään pari viikkoa sitten Helsingin tai Turun keskustassa, ei voinut välttyä bongaamasta keltaisia kasseja kantavaa kansaa. Jossakin varmaan jaettiin muovikasseja ilmaiseksi. No, kaikkihan tiedämme, että kyse oli syviin ongelmiin ajautuneen suuren tavarataloketjun hulluista päivistä.

Itse asiassa Stockmann aloitti hulluttelun jo pari päivää etuajassa erottamalla toistamiseen lyhyen ajan sisällä toimitusjohtajansa. Yhtiötä on saneerattu rajusti niin Suomessa kuin ulkomaillakin, mutta haaksirikon vaara vaanii vielä. Samaan aikaan kun Stockmann sukeltaa, Tokmanni porskuttaa pörssiin.

Hullujen päivien aikaan ainakin Turkuses heitettiin kansaa sisään parissa muussakin paikassa. Skanssissa vietettiin skanssiaisia, Myllyssä myllytettiin ja Sokos hehkutti 3plus1-päiviänsä. Skanssi on mainoksineen ainakin moottoritietä katsottuna vastenmielinen ja Mylly ihan liian kaukana. Siispä hulluttelemaan.

Alennukset ovat prosenteissa mahtavia! Miten tällainen myynti kannattaa? Tulee vaan mieleen, että mistähän hinnoista ne prosentit oikein lasketaan. Houkutukset eivät tällä kertaa tehoa. Ostoskori pysyy tyhjänä. Ollaan huonoja asiakkaita.

Suuntamme lopulta kirjakauppaan, joka ennen kuului samaan tavarataloon. Vajaa vuosi sitten Stockmann myi reippaasti yli sata vuotta vanhan Akateemisen vaikeuksissaan ruotsalaisille. Nyt kirjat näyttävät menevän taas kaupaksi. Helsinkiläisiä vaan harmittaa, että Bonnier poistaa myymälän perinteisiä kirjaöpöytiä ja korvaa ne käteville hyllyillä.

Kauppaa ovat hallinneet pitkään supermarketit. Luullaan, että supermarket-villitys tulee Amerikasta. Mutta ei, ensimmäisen supermarketin avasi Carrefour Ranskassa. Carrefour-sana tarkoittaa risteystä tai kohtaamispaikkaa. Jo yrityksen nimi siis kertoo, että kyse ei ole pelkästä myymisestä ja ostamisesta vaan yhdessäolosta ja viihtymisestä.

Supermarketit tulivat myös Suomeen. Pienessä ja harvaan asutussa maassa marketteja haluttiin rakentaa pelloille kauas keskustoista. Kuntien kaavoittajat sulivat, ja kaikki kävi. Marketteihin pääsi käytännössä vain omalla autolla. Ja tavallisilla ruokaostoksilla tuli haalittua kaikenlaista tarpeetonta krääsää, mikä oli tietysti tarkoituksin.

Teollisuudessa on jo ajat kiinnitetty huomiota sidottuun pääomaan. Siis kuinka paljon raaka-aineita, puolivalmisteita ja valmiita tuotteita makaa firman kirjoissa. Tämä on myös eräs supermarkettien kantavista ideoista. Ihmiset on saatava ostamaan ylimäärin kerralla. Me siis pidämme kotona kiltisti omaan laskuumme ylisuurta varastoa.

Isot peltomarketit ovat nakertaneet keskustojen kauppojen kannattavuutta, niin myös Stockmannin. Nyt suunta näyttää muuttuvan. Ihmiset alkavat tuskastua kaukana uinuviin kauppakeitaisiin. Myönnettyjen rakennuslupien perusteella voi ennustaa, että marketit palailevat hiljalleen sinne, missä asiakkaat asuvat.

Mutta ei tässä vielä kaikki. Yhä enemmän ostetaan verkosta. Pari päivää pienen näppäilyn jälkeen kotiovelle toimitetaan niin autonrenkaat kuin morsiuspukukin. Siinä on marketeilla tekemistä.

Niin, miten kävikään Turun hulluilla päivillä? Kirjakaupassa jaettiin myös keltaisia kasseja. Vaikka kuinka vastusteli, käteen tarttui kauan kaipaamani Kilven Alastalon salissa ja yksi dekkari, neljä euroa kappale. Mutta enpä ottanut kaupan keltaista kassia, koska mukana oli oma kestokassi. Eipä ollut hukkareissu.

pajen